

Vi jobber for fremtidens psykologer

Håkon Skard
Norsk psykologforening
hakon@psykologforeningen.no

Håkon Kongsrud Skard er president i Norsk psykologforening og kandidat til vervet som president.

Vi bygger både profesjon og forening med tanke på dem som kommer etter oss. Derfor er vår politikk overfor studentene helt sentral for foreningens formål.

Håkon Kongsrud Skard

Foto: Fartein Rudjord / Psykologforeningen

Hvert semester har jeg forelesninger for studentene på Universitetet i Oslo og Universitetet i Tromsø om psykologifagets og psykologprofesjonens utvikling i Norge. Dette er blant de viktigste og mest verdifulle timene jeg har i min arbeidshverdag, og jeg sniker alltid inn et blikk fremover på hvilke utviklinger og utfordringer jeg mener studentene bør forberede seg på.

En forening av og for studenter

Psykologforeningen har etter min mening økt sin innsats overfor studentene betraktelig i de siste årene. Særlig etablering av studentlag på hvert studiested har vært en vesentlig utvikling, en utvikling som på sikt må inkludere nye studiesteder. Dette er et initiativ studentrepresentantene selv skal ha æren for, ved å utvikle og drive gjennom prosjektet. Sentralstyret har kun lagt økonomisk til rette. Målet er å komme nærmere studentene ved å tilby sosiale og faglige arenaer i regi av foreningen.

Våre studentpolitikere gjør en uvurderlig innsats hva angår nødvendig politikkutvikling for våre studentmedlemmer. Fordi de står i studiehverdagen, kan de identifisere behovene og mulighetene som bør tas tak i. Det er synlig også på det kommende Landsmøtet, hvor våre studentpolitikere presenterer flere saker. En grunnutdanningskomite med universitetene er blant flere gode forslag. Vår rolle overfor universitetene har i lang tid vært ad hoc-preget, fordi det ikke eksisterer noe formelt samarbeidsforum.

Forslaget fra studentene kan potensielt adressere dette. At studentene kommer med dette forslaget, kan bidra som en portåpner til universitetene og til forpliktende samarbeid mellom oss.

Vi har også forbedret vårt rekrutteringsarbeid overfor studentene. Medlemskap i fagforeninger er synkende i hele Europa, og som en profesjon i vekst kan vi ikke forutsette at nye studenter har samme kjennskap eller følelse av tilhørighet til Psykologforeningen. Da er det opp til oss å vise dem at medlemskap er et gode både for dem som individuelle studenter og for profesjonen som helhet. Dette arbeidet viser hittil gode resultater, men det er helt sentralt for foreningens fremtid at vi styrker det ytterligere.

Kvaliteten på profesjonsstudiet

Det finnes også utfordringer i studietilbudet som vi tar på alvor, fordi de påvirker våre studentmedlemmer. Fremst av disse utfordringene er finansieringssystemet for universitetene (Skard, 2024). Vi advarte myndighetene på forhånd om at dette kunne ha uønskede konsekvenser, og det har dessverre også vist seg å være tilfelle. Flere av de etablerte profesjonsstudiene har økonomiske utfordringer, og vi forventer at det også vil påvirke de nylig oppstartede studiestedene i Stavanger og Agder negativt. Dette har vi løftet inn til Kunnskapsdepartementet og Stortinget, uten at det hittil har medført en vilje til å justere finansieringssystemet. Men vi skal fortsette med dette arbeidet med uforminsket styrke, fordi vi vet at det er innsats over tid som gir resultater.

Vårt arbeid for å stoppe Helsedirektoratets plan om en «egnethetstest» for utenlandsutdannede er også en innsats som gjøres med våre studentmedlemmer for øyet, ikke bare dem som utdannes i utlandet. En slik endring, som medfører at en type evaluering eller skoleeksamen skal kunne kompensere for praksis, vil på sikt kunne ha overslagseffekt også for studenter på norske universiteter. Hele den særegne norske utdanningsmodellen er basert på integrert praksis. Hvis man aksepterer at psykologer kan autoriseres uten denne praksisen som del av studieløpet eller en lisensperiode, risikerer vi at hele modellen står for fall.

Studenters yrkesfremtid

Samtidig vil jeg fremheve at mye av innsatsen Psykologforeningen gjør overfor praktiserende psykologer, er på vegne av studentene. Fordi de også en dag skal bli psykologer og den yrkeskarrieren er mye lengre enn studietiden. Med innsats mener jeg både vårt arbeid med generelle lønns- og arbeidsvilkår, men også vårt faglige utviklingsarbeid. Hele hensikten er at fremtidens psykologer skal kunne få brukt sin kompetanse til befolkningens beste i et arbeidsliv de opplever som givende.

Her vil jeg særlig trekke frem vårt søkelys på nye stillinger for psykologer. Jeg har tidligere skrevet om at vi er en profesjonsgruppe i vekst, dette vil tilta med flere studiesteder. Da er det også vesentlig at det er stillinger som venter på fremtidens psykologer. Som jeg har beskrevet før (Skard, 2025), forventer jeg at veksten i privat sektor ikke vil avta, og at vi må sikre arbeidsvilkårene for disse medlemmene. Men vi er nødt til å øke antall stillinger i særlig én offentlig sektor – nemlig kommunen.

Vi har per dags dato ca. 1000 medlemmer i kommunal sektor, halvparten av dem knyttet til de kommunale helsetjenestene. Det burde åpenbart vært flere, men uten en klar stillingsbeskrivelse i kommunen eller en dedikert finansiering frykter vi at denne økningen ikke skjer. Vi har sett en stagnasjon i antall psykologer i kommunene etter at tilskuddsordningen falt bort i 2020, og dagens kommuneøkonomi er under stort press. Derav vår satsing på en tverrfaglig allmennhelsetjeneste med statlig økonomisk delansvar. Vi mener at psykologkompetanse er en naturlig del av en tverrfaglig

helsetjeneste i kommunen, og en slik rolle innebærer både en tydeligere stillingsbeskrivelse og finansiering.

La meg være tydelig på at dette ikke bare er interessepolitikk. Det er åpenbart at befolkningen har behov for økte psykiske helsetjenester med tidligere innsats og lavere terskel. Riksrevisjonen har påpekt dette. Derfor er en slik utvikling både god samfunnspolitikk, fagpolitikk og interessepolitikk.

Her har også myndighetene et ansvar for å bidra til en slik utvikling. Når de beslutter at de ønsker mer psykologkompetanse i form av økt utdanningskapasitet, har de også et ansvar for å legge til rette for at denne kompetansen kommer befolkningen til gode. Denne nødvendige utviklingen skal vi bidra til å holde myndighetene ansvarlige for, til det beste for både kommende psykologer og befolkningen.

Slik skal Psykologforeningen fortsette med å utvikle seg som en helhetlig forening for alle nåværende og kommende psykologer, med et perspektiv som gjør at vår politikk både favner behovene til studentene her og nå, men også på sikt. Med dette perspektivet er studentpolitikk god politikk for alle psykologer, mens god politikk for alle psykologer er også god studentpolitikk.

Referanser

- Skard, H. K. (2025). Psykologforeningen jobber også for de privatpraktiserende. *Tidsskrift for Norsk psykologforening*. www.psykologtidsskriftet.no/artikkel/2025as09ae-Psykologforeningen-jobber-ogsa-for-de-privatpraktiserende
- Skard, H. K. (2024). Psykologutdannelsen er klinisk — det må finansieres. *Khrono*. <https://www.khrono.no/psykologutdannelsen-er-klinisk-det-ma-finansieres/911583>